

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/826/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612221877
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7612221877.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a sudcov JUDr. Ladislava Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v právnej veci žalobkyne Ž. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom v X., K. XXX/X, zastúpenej JUDr. Jánom Burocim, advokátom, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Chrapčiakova 7 proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zastúpenému JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Nemcovej 22, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 13C/90/2012-112 zo dňa 17.7.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku, výroku o trovách konania a súdnom poplatku. M e n í rozsudok vo výroku o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku tak, že návrh na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku z a m i e t a.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania vo výške 69,89 eur na účet advokáta JUDr. Jána Burociho do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach sp.zn. 2C/105/2012 zo dňa 19.1.2012. Odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku arbitrážneho súdu sp.zn. 2C/105/2012 zo dňa 19.1.2012 do právoplatného skončenia tohto konania. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania vo výške 338,29 eur pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, ktoré je povinný poukázať na účet právneho zástupcu žalobkyne vedený v ČSOB a.s., č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok vo výške 99,50 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci podľa § 1 ods. 1, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 8 ods. 1, 2, § 12 ods. 6, § 33 ods. 2, § 40 ods. 1 písm. c/, písm. j/, § 40 ods. 2, § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 53 ods. 1, 2, 3 a 4 písm. r/, ods. 5, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, Smernice Rady 93/13/EHS a čl. 38 Charty základných práv Európskej únie dospel k záveru, že žaloba je v plnom rozsahu opodstatnená. V prvom rade skúmal, či žalobkyňa svoj nárok uplatnila včas a dospel k záveru, že návrh na začatie konania bol z jej strany podaný v zákonom stanovenej lehote 30 dní, keďže predmetný rozhodcovský rozsudok bol žalobkyni doručený dňa 12.10.2012 a návrh na začatie konania bol podaný 7.11.2012.

Z predloženej kópie spisu Arbitrážneho súdu Košice mal súd preukázané, že žalovaný doručil dňa 4.1.2012 Arbitrážnemu súdu návrh na začatie konania o zaplatenie 61,74 eur a návrh na splátkový kalendár, ktorým sa domáhal, aby žalobkyňa bola zaviazaná k úhrade dlžnej sumy z dôvodu, že dňa 26.3.2008 uzavrela so žalovaným poisťovňu zmluvu č. 4021590515. Spolu s návrhom doručil

žalovaný Arbitrážnemu súdu aj poisťnú zmluvu zo dňa 26.3.2008 a stranu 11 a 12 Všeobecných poisťných podmienok, oznámenie o zániku poistenia a Sadzby provízií pre jednotlivé druhy poistenia. Arbitrážny súd písomne potvrdil, že návrh bol prijatý dňa 4.1.2012 a vec bola na rozhodnutie pridelená sudcovi rozhodcovského súdu - JUDr. Bohumír Zaujec pod sp.zn. 2C/105/2012. Dňa 9.1.2012 bolo vydané Upovedomenie o začatí konania pred Rozhodcovským súdom a dňa 19.1.2012 bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorým súd zaviazal žalobkyňu (v rozhodcovskom konaní žalovanú) zaplatiť žalovanému (v rozhodcovskom konaní žalobcovi) sumu 61,74 eur a trovy rozhodcovského konania 276,00 eur. Spis obsahuje aj Rokovací poriadok Arbitrážneho súdu Košice a kópie doručeníek. Podľa odôvodnenia rozsudku sa rozhodcovský súd sa zaoberal svojou právomocou vo veci rozhodnúť a dospel k záveru, že jeho právomoc je daná. Uviedol, že z písomného poverenia žalobcu resp. z časti XV. predložených poisťných podmienok vyplýva, že poisťovňa určila na prejednanie všetkých sporov uvedený súd. Z osobitných dojednaní vyplýva, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom žalovanej (v tomto konaní žalobkyne). Žalovaná mala možnosť zmluvnú podmienku neprijíť bez toho, aby to ovplyvnilo zvyšok poisťného vzťahu, mala teda možnosť úpravu časti XV. poisťných podmienok úplne vylúčiť. Na základe toho posúdil rozhodcovský súd rozhodcovskú doložku ako platnú. Rozhodcovská doložka neobsahuje ustanovenia, ktoré by mali žalobkyňu (v tomto konaní žalovanú) zvýhodňovať a tým spôsobiť nerovnováhu vo vzájomnom vzťahu v neprospech žalovaného. Rozhodcovský rozsudok prevzala žalobkyňa do vlastných rúk dňa 12.10.2012, čo je zrejmé z doručienky predloženej rozhodcovským súdom. Z obsahu Poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným poistenie so začiatkom poistenia od 27.3.2008 a koncom dňa 27.3.2047, teda na dobu 39 rokov. Prvé poisťné v sume 558,00 Sk bolo zaplatené pri podpise zmluvy. Zmluva obsahuje na záver aj "Vyhlásenie osoby, ktorá poisťnú zmluvu uzatvorila" z obsahu ktorého súd zistil, že žalobkyňa prijala návrh na uzatvorenie zmluvy a vyhlásila, že bola oboznámená so Všeobecnými podmienkami pre životné poistenie, ktoré sú súčasťou poisťnej zmluvy. Všeobecné poisťné podmienky spolu s poisťnými zmluvami, v časti XV. s názvom Rozhodcovské konanie obsahujú rozhodcovskú doložku, kde podľa bodu 1 tohto článku, poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších doplnkov s výlukami a odchýlnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. Podľa bodu 2 uvedeného článku, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. S uvedeným vyjadruje poisťník súhlas svojim podpisom na týchto všeobecných poisťných podmienkach. Podľa bodu 8 uvedeného článku dojednanie tohto článku má univerzálnu povahu a zaväzuje bezvýhradne všetkých právnych nástupcov zmluvných strán. Za všeobecnými poisťnými podmienkami, ktoré boli podpísané žalobkyňou sú uvedené Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve, kde podľa bodu 2 poisťník a poisťovňa vyjadrujú svojim podpisom vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti všeobecných poisťných podmienok. Osobitné zmluvné dojednania sú podpísané žalobkyňou.

Súd prvého stupňa uzavrel, že predmetná rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná tak, ako to tvrdil žalovaný. Na uvedenom nemení nič skutočnosť, že žalobkyňa podpísala samostatne aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na rozhodcovskú doložku, ktoré sú len pokračovaním predtlačeneho formulára poisťných podmienok. Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa tiež uzavrel, že účastníci konania sa nedohodli na osobe rozhodcu ani na postupe jeho dodatočného ustanovenia v zmysle § 8 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní a tiež sa nedohodli na tom, že svoj spor predložia na rozhodnutie určitému, t.j. konkrétne vymedzenému stálemu rozhodcovskému súdu. Z tohto dôvodu rozhodcovskú doložku súd prvého stupňa hodnotil ako neurčitý právny úkon. Rozhodcovskú doložku považoval súd prvého stupňa za neplatnú aj z dôvodu, že výlučne žalovaný bol oprávnený určiť subjekt, ktorý má rozhodovať o rozhodcovskom konaní, čo taktiež spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov rozhodcovského konania v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovský súd preto nemohol rozhodnúť na základe tejto doložky, teda nemal právomoc vo veci konať. Súd prvého stupňa preto návrhu žalobkyne vyhovel a rozhodcovský rozsudok zrušil.

Pokiaľ žalobkyňa žiadala rozhodnúť o odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, uzavrel, že tento návrh je opodstatnený a podľa § 40 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku do právoplatného skončenia tohto konania.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z náhrady trov právneho zastúpenia. Tie priznal v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za 5 úkonov právnej služby + 5 x režijný paušál, spolu priznal trovy právneho zastúpenia vo výške 338,29 eur.

O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok z návrhu rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch s poukazom na položku 1 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov, nakoľko žalobkyňa bola v konaní zo zákona oslobodená od platenia súdnych poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z.z.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/, § 205 ods. 2 písm. c/ a f/ O.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil trovy odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania uviedol, že zastáva právny názor, že rozhodcovská doložka bola platne, individuálne dojednaná, pričom vo veci rozhodoval Stály rozhodcovský súd v súlade so stanovenými podmienkami vo VPP.

Namietal nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia z dôvodu, že sa vôbec nezaoberal listinným dôkazom - Záznamom sprostredkovateľa poistenia pani R. T. zo dňa 26.3.2008 o požiadavkách a potrebách klienta v priamom spojení so zákonnými povinnosťami sprostredkovateľa poisťníka s alternatívnym spôsobom riešenia sporov.

Žalovaný namietal aj neprávne zistenie skutkového stavu súdom, ktorý nevyhodnocoval záznam sprostredkovateľa poistenia o potrebách a požiadavkách klienta a ani ho nepovažoval za potrebné vypočítať. Žalovaný predložil svojim podaním z 30.10.2013 doplňujúci dôkaz a to čestné prehlásenie R. T. - sprostredkovateľky poistenia zo dňa 25.10.2013, ktorým sprostredkovateľka potvrdila oboznámenie žalobkyne s existenciou rozhodcovskej doložky pred rozhodnutím žalobkyne o jej prijatí do svojho poistného vzťahu. Výpoveď žalobkyne je v porovnaní so záznamom a čestným prehlásením sprostredkovateľky poistenia v priamom rozpore a súd tieto dva dôkazy nekonfrontoval a nezdôvodnil, pričom dôkazy predložené žalovaným neakceptoval a tak nesprávne ustálil skutkový stav.

Žalovaný akcentoval na právne významnú skutočnosť, že rovnako ako žalobkyňa, tak aj žalovaný vstupoval do základného poistného vzťahu ako dobromyseľný účastník s tým, že všetky ustanovenia poistného vzťahu boli dojednané medzi žalobkyňou a sprostredkovateľom poistenia, a to vrátane rozhodcovskej doložky. Vytkol súdu prvého stupňa, že nedôsledne zistil skutkový stav, pokiaľ sa nevyporiadal s otázkami, ako postupoval sprostredkovateľ poistenia v čase pred uzavretím poistnej zmluvy a ako sa správala na základe doloženého písomného prejavu vôle (záznam o potrebách klienta) žalobkyňa. Súd mal povinnosť pri existencii rozporov medzi výpoveďou žalobkyne a obsahom listinného dôkazu preskúmať a odstrániť tento rozpor. To, že tak súd neučinil, je ďalšou zrejmovou vadou dokazovania, ktorá vedie k neúplnému a nesprávnemu skutkovému záveru súdu a v konečnom dôsledku k nesprávnemu právnemu posúdeniu celej veci.

Aj v prípade Q. ESD dôrazne upozornil dopytujúci sa Okresný súd v Prešove v bode 2 svojho výroku na jeho povinnosť konať pred konštatovaním neprijateľnosti podmienky najprv podľa čl. 3 až 4 smernice tak, aby mal dostatočné skutkové a právne závery ku vysloveniu svojho názoru. Uviedol, že Osobitné zmluvné dojednanie nie je súčasťou VPP, odkaz v Osobitných zmluvných dojednaniach na text v časti XV. VPP logicky nerobí Osobitné zmluvné dojednania súčasťou VPP, ale naopak, text uvedeného článku VPP sa stáva súčasťou Osobitných zmluvných dojednaní. Je nesprávne poukázať pri rozhodnutí na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Co/1/2012 z 21.3.2012, keďže v danej veci dovolací súd nerozhodoval o merite veci, nakoľko dovolanie odmietol pre procesnú neprípustnosť. Poukázal na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 499/2012 z 10.7.2013, ktorým ústavný súd konštatoval porušenie základného práva žalovanej na spravodlivý proces, postupom NS SR v exekučnej veci vedenej pod sp.zn. 2Cdo 5/2012. Súdy tiež majú povinnosť vyhodnotiť, či dotknutá zmluvná podmienka v poistnej zmluve žalovanej nepodlieha výnimke uvedenej v 19. odôvodnení Smernice 93/13/EHS. Podľa názoru žalovanej, rozhodcovská doložka nespôsobuje žiadnu značnú nerovnováhu v neprospech žalobkyne.

Nie je správny právny záver súdu prvého stupňa, ktorý dôkladne neposudzoval hlavný právny vzťah, a to vzťah poistný medzi žalobkyňou a žalovanou a nijako sa nevenoval jeho zániku v druhom roku po uzavretí poisťnej zmluvy, ktorá mala trvať dlhší čas. Súd prvého stupňa nevyhodnotil ani tú skutočnosť, že žalobkyňa mala dve možnosti, a to Osobitné zmluvné dojednanie podpísať alebo nepodpísať. Podľa názoru odvolateľa podstatnou náležitosťou rozhodcovskej zmluvy nie je určenie rozhodcu, ani postupu jeho dodatočného ustanovenia, ani určenie stáleho rozhodcovského súdu z dôvodu, že v prípade nedohody o týchto skutočnostiach ustanovuje princípy ich kreovania priamo zákon o rozhodcovskom konaní. Z týchto dôvodov nemožno hodnotiť rozhodcovskú doložku ako neplatnú. Vytkol súd prvého stupňa tiež, že v odôvodnení rozsudku nekonštatoval podnet žalovaného na vykonanie tzv. testu primeranosti podľa článku 4 Smernice rady ES 93/13/EHS a tiež že predčasne rozhodol o trovách konania. Namietal aj výrok o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Žalobkyňa vo vyjadrení sa k odvolaniu žalovaného navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uplatnila náhradu trov odvolacieho konania. Akcentovala na to, že základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, t.j. ustanovenie, ktoré spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou neplatnosti takejto podmienky. Akcentovala na to, že rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo ktorá voľba znamená. Rozhodcovskú doložku si žalobkyňa osobitne nevyjedнала, teda nebola individuálne dohodnutá. Rovnako postup žalovaného pri výbere rozhodcovského súdu podľa čl. XV. VPP vzbudzuje vážne pochybnosti o súladnosti so zákonom.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal žalovaný v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok v súlade s ust. § 156 ods. 1 O.s.p. verejne vyhlásil potom, čo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v intenciách ust. § 156 ods. 3 O.s.p.

Žalovaný namietal odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ O.s.p., t.j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Z obsahu odvolania možno vyvodiť aj odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., teda, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. je naplnený vtedy, ak v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., medzi ktoré patrí aj odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom postupom súdu (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Pokiaľ žalovaný tvrdí, že možnosť konať pred súdom mu bola odňatá tým, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je podľa jeho názoru nepreskúmateľné, odvolací súd poukazuje na to, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie dospela k záveru, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá len tzv. inú vadu konania (viď ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu 3Cdo/249/2008, 3Cdo/290/2009, 3Cdo/138/2010, 3Cdo/49/2011, 3Cdo/165/2011, 3Cdo/84/2012, 3Cdo/290/2009, 3Cdo/138/2010, 3Cdo/49/2011, 3Cdo/165/2011, 3Cdo/84/2012, 3Cdo/49/2013, 3Cdo/18/2013, 1Cdo/181/2010 a ďalšie).

Odvolací súd dospel k záveru, že ani namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je daná.

Odvolací súd dospel v prejednávanej veci k záveru, že ani ostatné odvolacie dôvody uvádzané odporkyňou nie sú naplnené.

Neúplné zistenie skutkového stavu (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť.

Pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného ohľadom nevykonania dôkazu výsluchom svedkyne - sprostredkovateľky poistenia, odvolací súd uvádza, že žalovaný takýto dôkaz - výsluch svedkyne R. T. nenavrhol.

Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

Rovnako ani skutočnosť, že súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia nehodnotil listinný dôkaz „záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta“ nemôže meniť správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, keďže išlo opäť o predtlačенý formulár, ktorý nemohol preukazovať individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky.

Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. je daný vtedy, ak rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorým je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne ho vyložil.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dokazovanie vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Poistná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je jednoznačne zmluvou spotrebiteľskou, pretože napĺňa všetky znaky uvedené v § 52 ods. 1, 3 a 4 Obč. zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Nie sú pochybnosti o tom, že poisťovňa uzavrela žalovaný, ktorý pri poskytovaní poistenia vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ a žalobkyňa vystupovala ako fyzická osoba spotrebiteľka. Je bez právneho významu, že poisťovňa bola uzavretá prostredníctvom sprostredkovateľa poistenia.

K správnym skutkovým a právnym záverom súdu prvého stupňa odvolací súd udáva nasledovné:

Súčasťou zmluvného dojednania účastníkov konania bola rozhodcovská doložka (bod 2 osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poisťovnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, kde sa uvádza, že poisťovník a poisťovňa vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu, že v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto Všeobecných poisťovacích podmienok. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. K právnemu posúdeniu rozhodcovskej doložky s takýmto a (obdobným) obsahom Najvyšší súd SR zaujal právne závery v množstve svojich rozhodnutí, v ktorých konštatoval, že takáto rozhodcovská doložka je neprijateľná a neplatná zmluvná podmienka, ktorá v neprospech spotrebiteľa spôsobuje značnú nerovnováhu v ich právach a povinnostiach, lebo od spotrebiteľa fakticky vyžaduje, aby sa podriadil výlučne rozhodcovskému konaniu. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu (3Cdo/1/2012, 4Cdo/41/2012, 6MCdo/9/2012, 5Cdo/61/2012, 6Cdo/13/2013 a 5Cdo/237/2013).

Odvolací súd preto v súlade s ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zrušení rozsudku arbitrážneho súdu. Vecne správny je aj výrok o trovách konania a súdnom poplatku.

Od 1.1.2015 bol prijatý nový zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 73 ods. 1, 3 (prechodné ustanovenia) stanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1.1.2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015 zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1.1.2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Z uvedeného preto vyplýva, že konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku neskončené do 31.12.2014 sa nedokončia podľa zákona č. 244/2002 Z.z., ale sa dokončia podľa nového špeciálneho zákona č. 335/2014 Z.z. a iba rozhodcovskú zmluvu bude súd posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia. Preto po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Trebišov č.k. 13C/128/2013-152 zo dňa 19.2.2014 bude súd prvého stupňa postupovať podľa § 47 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

Krajský súd v Košiciach bral zreteľ aj na ust. § 243d zákona č. 233/1995 Z.z., ktoré ustanovenie je prechodným ustanoveniam k právnym úpravám účinným od 1. 1. 2015, ktoré § 243d v ods. 1 ustanovuje, že exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu vydaného pred 1. 1. 2015 možno začať len do 3 mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. Ide o prelomenie materiálnej (nie formálnej) právoplatnosti rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok sa zo zákona nezrušil, teda v dôsledku zmeny právnej úpravy nedošlo k zániku možnosti žalobkyne sa domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku.

Odvolací súd pred prejednaním odvolania proti výroku o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku učinil dotaz na Okresný súd Spišská Nová Ves, či prebieha exekučné konanie oprávneného Rapid life životná poisťovňa, a.s. proti povinnej Ž. Y. na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu v Košiciach sp.zn. 2C/105/2012 a po zistení, že takéto konanie neprebiehalo do 31.12.2014 a nebol podaný takýto návrh ani po 1.1.2015, dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku vo výroku o povolení odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku do právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci a preto rozsudok vo výroku o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku zmenil tak, že návrh na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku v súlade s ust. § 220 O.s.p. zamietol.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p. Úspešná žalobkyňa si uplatnila náhradu trov konania. Trovy právneho zástupcu žalobcu pozostávajú z 1 úkonu právnej služby vo výške 61,85 eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu a režijného paušálu 8,04 eur, spolu 69,89 eur v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. v platnom znení (§ 11 ods. 1 a § 16 ods. 3 cit. vyhlášky).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.